16 jaar, No. 94. — 's HERTOGENBOSCH. Donderdag 8 Augustus 1844.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad.. ƒ 12.
Franco per post. » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?

ADVERTENTIEN
15 *cents de regel* — *behalve 35 cents zegel*

(*Verschijnende driemaalen in de week*: Dingsdag, Donderdag *en* Zaturdag.)

De heer DE JONGE VAN CAMPENS NIEUWLAND, minister van justitie.

De *Staats-Kourant* van 11. vrijdag meldt ons, dat eindelijk de heer DE JONGE tot minister van justitie is benoemd. Hij was het vroeger slechts *ad interim*.

Deze benoeming behoort niet tot de alledaagsche nieuwstijdingen, welke men onopgemerkt laat voorbijgaan. Integendeel zij is eene gewigtige daadzaak, welke den geheelen toestand kenmerkt, waarin op dit oogenblik de regering verkeert.

Er is vroeger door de kamers en de ministers eene scheidslijn getrokken tusschen de oude, en zoo het heet, nieuwe regering. Toen de heer ROCHUSSEN de reddelooze portefeuille van finantien onder beneficie van inventaris opnam, werden die grenzen dringend aangewezen.

Wat gedaan was, liet men voor rekening der oude regering. De kamer wierp er den mantel van liefde over. De berooide en beroofde schatkist bleef berooid en beroofd, zonder dat de hand der geregtigheid de schuldigen trachtte te bereiken. De misdaad werd niet strafbaar geacht.... omdat zij gepleegd was in het groot.

Het was een *fait accompli*, waarin sommige leden der kamer de hand geleend hadden; het was dus niet meer dan natuurlijk, dat zij aan anderen eene bill van indemniteit bezorgden, die op hen zelven terugwerkt. Alles werd vergeven en vergeten!

De nieuwe regering zou andere wegen inslaan. Finantiële verbetering door openbaarheid en spaarzaamheid, konstitutionnele ontwikkeling, door verbetering van het kiesstelsel, ziedaar wat men beloofde.

Sterade die bolotten schaarden zich rondom den heer ROCHUSSEN nieuwe ministers, genomen uit de oppositie. De heeren SCHIMMELPENNINCK, VAN HALL namen de departementen van binnenlandsche zaken en justitie over uit de handen der oude ministers, welke langzamerhand één voor één plaats hadden gemaakt voor nieuwe.

Wat stelde zich de nieuwe regering voor? Wij gelooven, dat zij het goede wilde. Wij geloofden dat zij den weg van vooruitgang bevoegde.

De heer ROCHUSSEN had getoond een man van karakter te zijn; de heer SCHIMMELPENNINCK was een vrijzinnig vertegenwoordiger; de heer VAN HALL scheen zonder beginselen te leven; maar zich toch aantesluiten bij hen, die verbetering in Nederland begeerden.

Welnu wat heeft men zien gebeuren? Men heeft veel beloofd en niets gedaan; omdat men niets konde doen.

Men heeft drie jaren verloren in vruchtelooze proefnemingen, of liever in ijdel gebabbel.

De ministers gaven eenige blijken van verbetering. Zij stuitten op den onwil van sommige vertegenwoordigers.

De kamer van hare zijde telt eenige uitmuntende leden, de kern van het toekomstige vernieuwde Nederland, indien het aan ons vaderland nog gegeven is, nieuw leven te scheppen. Zij zijn weinigen.

Maar er zijn er anderen, de vertegenwoordigers der oligarchie, staatkundige praters, die de natie honig om den mond smeeren, maar inmiddels al wat verderfelijk is verdedigen en bestendigen. Die door hunnen invloed anderen medeslepen, en eene magt vormen, waartegen zich tot dusverre alles verbrijzeld heeft.

De heer ROCHUSSEN bezweek en verwijderde zich. Zijn opvolger, VAN DER HEIM, bleef slechts weken aan de portefeuille van finantien. De heer VAN HALL nam haar over.

Men kent de droevige geschiedenis van zijn ministerie.

De nieuwe regering was van dag tot dag achteruitgegaan, in plaats van vooruit. En toen de [illegible] aanklampte, kon het niet anders of de natie moest de prooi worden der oligarchie. De nieuwe minister van finantien had geene beginselen, en een zwak hoofd. Het sprak van zelve, dat hij de speelbal zijn moest der ons overheerschende partij, en dat de natie de onkosten van dit spel betalen moest.

Het proefstuk was de monsterwet, de impopulairste, die ooit in Nederland is voorgedragen, sinds Oranje aan Nederland verbonden is.

Daarop volgde een onwettig finantieel bestuur, zooals de oude regering die gewoon was te noemen, eigenmagtig beschikkende over de gelden der natie.

En eindelijk hebben wij dat berucht besluit zien bekroonen met misrekeningen en teleurstellingen, die [illegible] van den heer VAN HALL.

De nieuwe regering was derzelver getreden in de stappen der oude; de scheidslijn was verbroken; en de plaats geopend voor kandidaten der oude regering. De heer DE JONGE VAN CAMPENS NIEUWLAND kon, zonder zijne beginselen opteofferen, plaats nemen nevens den heer SCHIMMELPENNINCK en den heer VAN HALL.

ITALIE.

De rust is hier te lande nog verre van hersteld. De jongste strafoefeningen hebben de gisting der gemoederen niet gestild. Te Bologne hebben er tusschen de bewoners der voorsteden en de gendarmen vrij ernstige worstelingen plaats gehad. Van [illegible] zijn [illegible] der rustverstoorders gevat.

— In een geheim konsistorie, den 22 julij op het kwirinaal gehouden, heeft zijne Z. H. de Paus verscheidene bisschoppen benoemd, en den kardinaal Carafa tot aartsbisschop van [illegible] verheven. Onder de geschriften, die den 20 H. op den index als verboden zijn geplaatst, bevindt zich ook het *herderlijk onderricht* van den heer H. J. van Buul, bisschop van Haarlem, *over de kerkscheuring onder de Katholijken in de Nederlanden*.

— Eene nieuwe bekeering, eene plaats naast die van dr. Hurter waardig, heeft wederom de hoofdstad der christene wereld verblijd. De heer Snell een rijk bankier, sedert twintig jaren konsul-generaal van den Zwitserschen Bond te Rome, waar hij de algemeene achting geniet, heeft in de handen van den kardinaal Orioli het protestantismus afgezworen.

TURKIJE.

Men schrijft uit Konstantinopel dat men aldaar berigt heeft ontvangen van eene door een Russisch leger-korps in den Kaukasus geledene nederlaag. De briefschrijver voegt er bij, dat de Russische gezant zich [illegible] beklaagd dat de Porte den invoer van wapenen en krijgsbehoeften in Circassië toelaat.

— In Servie is eene nieuwe poging tot opstand beproefd, doch de regering heeft de [illegible] ders geen tijd gelaten om hunne [illegible] voer te brengen. Een vijftigtal personen, [illegible] deel uitmakende van de gerechte troepen, [illegible] gevat.

GRIEKENLAND.

Den 21 julij waren de verkiezingen nog niet afgeloopen; het bevestigde zich dat dezelve op onderscheidene plaatsen tot hevige botsingen en zelfs tot bloedstortingen hadden aanleiding gegeven. De keuzen waren overigens algemeen zeer ten [illegible] van het ministerie uitgevallen, zodat men [illegible] eerlange afvaardiging zoo goed als zeker [illegible]

De generaal Grivas is in Akarnanië tot afgevaardigde gekozen.

DUITSCHLAND.

Op alle punten der Pruisische monarchie leggen de bewoners hoofdzakelijk van middelmatigen rang vrijmoedig aan den dag over het mislukken van den aanslag op 's konings leven. Uit bijna alle steden van het rijk heeft Z. M. adressen van gelukwenschingen ontvangen. In onderscheidene steden, en tot zelfs op de dorpen, zijn er prachtige illuminatien geschied. Overal uit zich de openbare opinie in levendige deelneming en sympathie jegens den koning en de koningin.

— Ter gelegenheid van de onlangs te Schafhausen voorgevallene wanordelijkheden heeft dr. Hurter wiens familie daarbij tweemaal in groot gevaar verkeerd heeft, eene verklaring openbaar gemaakt aan welke wij de navolgende woorden ontleenen:

« Mogt iemand de beweegredenen verlangen te kennen, die mij tot de Katholijke Kerk terug gebragt hebben, ik ben met den apostel bereid ze luide te verkondigen en van mijn geloof rekenschap te geven. Het zou van mijne zijde eene vermetele onderneming geweest zijn, om wederstand te bieden aan de Goddelijke beschikkingen en aan het licht waarmede God sedert vier jaren mijne ziel bestraald had. Overigens, gewoon om over alle soorten van vraagstukken en in alle gevallen mijn gevoelen te uiten met eene van menschelijk opzigt verschoonde vrijmoedigheid, ook dan zelfs wanneer dit nadeelige gevolgen kon hebben, zou ik mij niet verwaardigd hebben om voor de oogen der wereld de verhevene overtuiging, welke eindelijk in mijne ziel tot rijpheid is gekomen te verbergen, of voor het oog der menschen anders te schijnen dan ik in de daad ben; zou ik mij niet verwaardigd hebben aan iemand dan aan mij zelve te belijden, datgene wat slechts door eene openbare, eenen christen waardige belijdenis verkregen wordt! Niet de menschelijke wijsheid heeft gezegd: *Die mij erkennen zal voor de wereld, deze ook zal ik erkennen vóór mijnen Vader.* Moesten ik over deze dingen volgens [illegible] wereld wilde spreken, zou ik mijn [illegible] leven als ieder ander, het gebruik dier vrijheid, welke men als het opperste en onveranderlijkste erfgoed der menschheid verklaart, kunnen vorderen, vooral in eene zaak in welke de mensch aan niemand dan aan God, rekenschap zijner daden schuldig is en in welke geen menschelijk gezag magt op hem moet hebben."

ENGELAND.

Lord Aberdeen is in de kamer der lords, door den markies van Clanricarde, over de zaak van Taiti geïnterpelleerd geworden. De minister heeft zich niet doen dringen tot het geven der gevraagde inlichtingen.

Even als sir Robert Peel gispte hij heftig de handelwijs der Fransche officieren jegens den heer Pritchard, doch hij haastte zich er bij te voegen dat [illegible] laatste, tijdens zijne verdrijving zijn ontslag [illegible] genomen had. Dit komt dus overeen met het [illegible] het *Journal des Débats* daarvan geleverd [illegible]. Het spreekt van zelf dat deze omstandigheid, [illegible] het tusschen Frankrijk en Engeland ontstane [illegible] veel van deszelfs gewigt ontneemt. Lord Aberdeen heeft dan ook niet geaarzeld dit te erkennen. Niet [illegible] heeft hij vast besloten van het kabinet der [illegible] eene schitterende voldoening voor den door den heer Pritchard ondergane hoon te eischen. De [illegible] handelingen zijn bereids aangevangen, en waarvan [illegible] zullen wij weldra derzelver uitslag kennen.

Het zal onnoodig zijn te zeggen dat de Londensche bladen zich nog [illegible] uitsluitend met die zaak bezig houden; in de uitgebreide artikelen die zij daaraan wijden ontdekken wij echter niets nieuws. De *Globe* verheugt zich dat de interpellatien der whig-partij het ministerie uit zijne sluimering gewekt hebben en hetzelve hebben genoodzaakt van Frankrijk eene schitterende genoegdoening te vorderen. De *Morning Herald* hoopt dat alles in de beste en vriendschappelijkste verhouding zal geschikt worden. Dezelfde hoop [illegible] Aberdeen, aangaande ze verwezenlijkt te krijgen, zal Frankrijk moeten toegeven en zich aan al de eischen van Engeland moeten onderwerpen.

De kwestie is thans zoodanig gesteld dat er aan de Fransche regering geene andere keus overblijft dan eenen oorlog of eene formele verloochening van hare agenten in de Zuid-zee: wij voor ons twijfelen niet of zij zal het laatste kiezen.

SPANJE.

Indien men de Madridsche bladen gelooven mag, heeft de prins van Joinville den 24 julij, het vuur tegen de stad Tangen geopend.

FRANKRIJK.

De interpellatien over de Taïtische zaak door den prins van Moskowa in de zitting van de kamer der pairs aan het kabinet zonder vrucht gerigt, zijn in de zitting van den 3n. door den heer de Boissy, doch met even too weinig goeden uitslag vernieuwd geworden. De heer Guizot weigerde de gevraagde opheldering te geven, zeggende dat de tijd daartoe nog niet gekomen was. Door den heer Molé in zeker opzigt gesteund, voegde hij eenige betrekkelijke woorden te spreken in antwoord op den uitval van sir Robert Peel tegen de Fransche gezagvoerders op Taïti, heeft de heer Guizot zich vergenoegd met te zeggen, dat juist omdat hij die bevelhebbers tegen het Engelsch gouvernement moest verdedigen hij ze daarom niet in de kamer der pairs verdedigen wilde. Het schijnt overigens dat de woorden door sir Robert Peel uitgesproken te Parijs eene diepe sensatie gemaakt hebben. De openbare opinie verklaart zich meer en meer tegen Engeland. Alles doet voorzien dat het Fransche kabinet veel moeite zal hebben dit nieuwe onweder het hoofd te bieden, en dat het weldra met scheldnamen en verwijtingen zal overladen worden, indien het de grootste beradenheid niet met de uiterste voorzigtigheid weet te paren.

— Op grond van te Parijs ontvangen brieven verzekert *l'Univers* dat er te Taïti eene ernstige worsteling heeft plaats gehad, tusschen de kleine Fransche bezetting en de inboorlingen die door de kuiperijen van den Engelschen konsul Pritchard waren opgehitst. Niet dan na een vrij langdurig gevecht was het den Franschen gelukt den opstand te bedwingen.

— Alles duidt aan dat de oorlog tusschen Frankrijk en Marokko ernstig gaat aangevangen worden. De keizer heeft op den laatsten brief van den Franschen konsul-generaal een ontwijkend antwoord gegeven. Hij vraagt daarbij de terugroeping van den maaarschalk Bugeaud, en spreekt [illegible] over Abd-el-Kader. Op ontvangst van dien brief stevende de prins van Joinville naar de kust van Marokko en verzamelde overal de Fransche agenten en de aldaar verblijf houdende Franschen. Den 23 julij schreef de konsul-generaal van Frankrijk op nieuw tot Abd-el-Rhaman, vroeg hem een beslissend antwoord, en gaf hem nog dagen tijd om een besluit te nemen. Alles doet gelooven dat op dit oogenblik de vijandelijkheden begonnen zijn.

— Over Madrid ontvangen berigten behelzen, dat de prins van Joinville, toen hij vernam dat de Marokkanen ten derdemale de Fransche troepen hadden aangevallen, aan den gouverneur van Gibraltar en aan den bevelhebber van het Engelsch eskader eene officiële mededeeling heeft gerigt, waarin hij vermeldt dat hij met zijn smaldeel naar de wateren van Tanger stevende, met voornemen om die plaats aan te tasten, terwijl hij verwachte dat de overeenstemming, die tusschen Frankrijk en Engeland heerscht, het Engelsch eskader zou wederhouden daar te verschijnen. Op deze mededeeling hebben de gouverneur van Gibraltar en de bevelhebber van het Engelsch eskader gantsch anders gehandeld dan zij, volgens ons in [illegible] der Engelsche Regering, wel hadden kunnen doen. Met [illegible] spoed [illegible] tot dat door hen nieuwe bevelen waren ontvangen. Den 28 julij verzekerde men te Madrid, dat den 24sten door het Fransch eskader het vuur tegen Tanger geopend was. De over Bayonne ontvangen tijdingen behelzen dergelijke berigten en voegen hierbij dat de Fransche konsul en een twintigtal Franschen, zoodra de prins van Joinville den 23sten ll. te Tanger was aangekomen, van daar naar Kadix zijn overgevoerd.

Den 23 julij was de staat der Fransche vloot in de Middellandsche Zee als volgt: te Kadix: Suffren, Jemmapes, Triton, Belle-Poule, Cassard, Asmodée, Gassendi, Phare en Chimère; te Tanger: Argus en Veloce, en te Modagor: Pandour.

— Het *Journal des Débats* beijvert zich, om den indruk te verzwakken, door de antwoorden der Engelsche ministers Peel en Aberdeen, ter zake van Taïti te weggebragt. Het blad gelooft niet, dat de Engelsche regering reeds een bepaald besluit in die kwestie genomen heeft; zij zou dan volgens het *Journal*, met eene betreurenswaardige overhaasting zijn te werk gegaan; integendeel houdt het blad zich overtuigd dat haar oordeel over die zaak eene merkelijke wijziging zal ondergaan, nadat zij van de door den heer Guizot aan haar gedane mededeelingen kennis zal genomen hebben.

De taal der andere Parijsche bladen is, zoo als men wel denken kan, geheel verschillend van die van het *Journal*. Allen tot zelfs de vredelievende *Presse* verwerpen geheel en al, als buitensporig en ongegrond, de door Engeland aan Frankrijk gevraagde voldoening.

Wat de oppositie bladen aangaat, deze wenden zoo als van zelfs spreekt al hunne pogingen aan om bres te maken in de *hartelijke verstandhouding*, welke, om de waarheid te zeggen, sedert eenigen tijd niet zeer stevig gevestigd is. De heer Guizot heeft een ruim aandeel in de aanvallen der antiministeriële bladen. Zijne ontwijkende antwoorden op de interpellatien in de kamer der pairs worden vooral in de bitterste bewoordingen gegispt, en vergeleken met het meer dan ridderlijke antwoord door de Engelsche ministers in eene soortgelijke omstandigheid gegeven.

En in de kamer, indien de *Siècle* goed onderrigt is, zijn de eischen van Engeland wezenlijk overdreven, en legt het aan Frankrijk voorwaarden op die deszelfs eer en waardigheid het verbieden aan te nemen, ook dan, wanneer het regt niet geheel en al aan Frankrijks zijde is.

NEDERLAND.

's BOSCH, Wij lezen in het laatste nummer van den *Katholiek*, de volgende berigten nopens het lager onderwijs:

Wij vernemen, dat bij de onlangs gehoudene vergaderingen van de E. G. A. Heeren Staten Provinciaal, een adres is ingekomen van de Hoog Eerwaarde Heeren aartspriesters der respektieve distrikten over de aangelegenheid van het lager onderwijs, voor zoo verre als de onderwijzers in gemengde scholen leerstellig godsdienstig onderwijs geven. Men mag den stap der H.Eerw. Heeren aartspriesters beschouwen als een gevolg van het aanzoek door de plaatselijke besturen, meestal op hunnen verzoek, gegeven antwoord op de adressen der welEerw. heeren pastoors, hetzelfde onderwerp betreffende. Voor zoo verre onze berigten gaan, kunnen wij mededeelen, dat de staten der provincie Gelderland het stuk gesteld hebben in handen der gedeputeerde staten, ten einde, na de betrekkelijke autoriteiten gehoord te hebben, in de vergadering van het volgend jaar daarop verslag te doen.

staten van Noord-Holland hebben besloten het adres ten fine van onderzoek en behandeling te stellen in handen der gedeputeerde staten; de staten van [illegible] hebben het adres gesteld in handen der kommissie van onderwijs in genoemde provincie, ten einde berigt en konsideratien aan gedeputeerde staten die daarvan aan de provinciale staten in hunne gewone zitting van 1845 verslag zullen doen.

Wat dat elders aan het adres te beurt is gevallen, kunnen wij denkelijk ter oorzake van het gesloten, waarmede alles bij de vergaderingen der provinciale staten pleegt toe te gaan, niet vermelden. Dit schijnt ons intusschen zeker, dat men nergens de exceptie van onbevoegdheid zal voor den dag gehaald hebben, wijl die bevoegdheid met uitdrukkelijke woorden in de grondwet geschreven staat: « De staten (provinciaal) » worden belast met de uitvoering der wetten opzigtelijk de bescherming der verschillende godsdienstige gezindheden, het openbaar onderwijs » enz. (art. 143.) Het adres nu, betreft juist die beide aangelegenheden, te weten: de bescherming der verschillende godsdienstige gezindheden in het algemeen en der Katholijke godsdienst in het bijzonder, en het openbaar lager onderwijs. Eene onbevoegdverklaring van de zijde der staten provinciaal zou moeijelijk over hen te brengen zijn met den eed, door de staten der provincien, naar voorschrift van art. 136 der grondwet afgelegd:

« Ik zweer (belove) dat ik de grondwet van het rijk zal onderhouden, zonder daarvan op eenigerlei wijze of onder eenig voorwendsel af te wijken. *Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.* »

In het verleden jaar was aan de staten provinciaal van Zuid-Holland voorgesteld een ontwerp van herziening van het huishoudelijk schoolreglement der provincie, waarin onderscheidene bepalingen voorkwamen, tegen welke de Katholieke geestelijkheid van Zuid-Holland bij een adres alstoen hare bezwaren heeft ingebragt. Het gevolg was, dat het ontwerp aan de gedeputeerde staten in handen gesteld werd, ten einde zoo noodig veranderd en gewijzigd in de zitting van het volgende jaar weer te worden ter tafel gebragt. Dit heeft nu in de laatst afgeloopen vergadering der staten provinciaal plaats gehad. Het blijkt dat indedaad eenige wijzigingen in het ontwerp gemaakt waren, doch op verre na niet voldoende, om de opgerezen bezwaren weg te nemen. De hoogeerw. heer aartspriester van Holland, Zeeland en West-Vriesland, van genoemd ontwerp kennis bekomen hebbende, ontwikkelde in een adres aan de provinciale staten zijne bedenkingen, met verzoek om nogmaals in het ontwerp wijzigingen aan te brengen, waardoor de bezwaren zouden worden opgeheven. Dit adres had geen ander gevolg dan dat één artikel uit het ontwerp geschrapt, en nog eene verandering in den titel gebragt werd: daarna is het met eene groote meerderheid aangenomen. Mag de geestelijkheid zich in zoo verre geluk wenschen, dat hare aangewende pogingen niet zonder alle gunstig gevolg gebleven zijn, de Katholijken zullen niet te min, wanneer het reglement waarlijk ingevoerd wordt, al spoedig de nadeelige, met den geest der grondwet en der algemeene verordeningen op het onderwijs strijdige uitwerkselen ondervinden.

Eene gedachte die in ons oog iederen dag meer en meer blijkt gegrond te zijn, kunnen wij, bij de mededeeling van het bovenstaande, niet onderdrukken. Zij is deze. Eene verborgene hand, vijandig aan alle positief christendom, maar bovenal aan de Katholijke kerk, leidt bij ons de aangelegenheden van het onderwijs, en weet de betrokkene autoriteiten zoowel als de onderwijzers, meestal zonder dat zij het zich bewust worden, en veelal zelfs hun ondanks, in die wegen te doen gaan, die zij afgebakend heeft. Wiens hand is het?... Voor alnog meenen wij daarover niet te moeten uitwijden. Zeker is het niet de hand van [illegible] mensch; maar het is toch eene hand, De zijde wel aanbreken, wanneer de opgeligte sluijer de ontbloote hand vertoonen zal.

— H. M. de Koningin en Z. K. H. prins Alexander zijn den 5 augustus 's maandags ten 4 ure, van het Tuilerot Soestdijk, alwaar hoogstdezelven eenige weken hebben doorgebragt, in de residentie terug gekeerd.

— In den morgen van den 4 verspreidde zich in de hofstad het berigt, waarvan men spoedig de bevestiging heeft verkregen, dat H. K. H. de erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach, eenige dochter van HH. MM. den koning en de koningin der Nederlanden, op den 31 julij jl., des avonds ten 11 ure, voorspoedig bevallen is van een' prins. Dat berigt is, met buitengewone gelegenheid, derwaarts overgebragt, en gisteren avond ten negen ure bij het koninklijk gezin ontvangen. Zoowel de doorluchtige kraamvrouw, als de jonggeborene, bevinden zich, naar de laatste berigten, redelijk welvarende.

In de onderscheidene kerken zijn heden dankzeggingen ten hemel opgezonden, voor deze heugelijke gebeurtenis, en tevens gebeden om sterkte voor de vorstelijke kraamvrouw en den jonggeboren groothertog.

Dat berigt heeft, zoo wel bij het koninklijk gezin, als bij de ingezetenen, de meeste vreugde te weeg gebragt. Een ieder neemt het grootste deel in deze gebeurtenis, en vertrouwt dat die zal bijdragen tot bevordering van het geluk van het aan Nederlands lot zoo innig verbonden koninklijk stamhuis.

— De prins en prinses Frederik der Nederlanden zijn den 4 dezer van hunne reis naar Pruisen teruggekomen en op het buitenverblijf de Pauw, nabij de residentie, omstreeks zeven ure des avonds, afgestapt.

— Dezer dagen is op het badhuis te Scheveningen aangekomen de prinses Therese van Thurm en Taxis, met hoogstderzelver gouvernante, als mede de graaf von Taraffe, minister van justitie van den keizer van Oostenrijk, met familie en gevolg.

— De graaf van Nesselrode, minister van buitenlandsche zaken van Rusland, heeft de residentie verlaten en zich naar Rotterdam begeven, om van daar met de stoomboot naar Londen te vertrekken.

— Men vernoemt dat den schout bij nacht Arriens, buitengewoon adjudant des konings, op zijn gedaan verzoek, het pensioen, aan zijnen rang geëvenredigd, is toegelegd. De heer Arriens was in der tijd belast met de wetenschappelijke opvoeding van prins Hendrik der Nederlanden, in alles wat de marine betreft, zoo wel theoretisch, als practisch, en heeft in die betrekking, zoo als men zich bij deze gelegenheid zal herinneren, onderscheidene belangrijke zeereizen, onderanderen ook naar onze overzeesche bezittingen, met Z. K. H. gemaakt.

— Dezer dagen arriveerde te Rotterdam de graaf van Nesselrode, minister van buitenlandsche zaken van den keizer van Rusland, en stapte, met deszelfs zoon en gevolg, aan het Hôtel des Pays-Bas af. De heer van Beck, eerste sekretaris der Russisch keizerlijke legatie aan het Nederlandsche hof, vergezelde den graaf, die zich eergisteren heeft ingescheept aan boord van de stoomboot Columbine, ten einde zijne reis naar Londen voort te zetten. De Russisch-keizerlijke vice-konsul aldaar maakte zijne opwachting bij Z. Exc. en heeft, met genoemden heer sekretaris van legatie, den minister tot aan boord der stoomboot uitgeleide gedaan.

— Tot voorkoming van moeijelijkheden en het voeren van menigvuldige nutteloze korrespondentien, is op verzoek van den minister van binnenlandsche zaken, door de heeren gouverneurs der provincien, de aandacht der plaatselijke besturen wederom gevestigd op art. 4 van Zr. Ms. besluit van 30 october 1843, houdende voorschrift, ten aanzien de opzending van personen die zich zouden aanbieden om als vrijwilligers naar de bedelaars-gestichten te worden opgezonden, bepaaldelijk medebrengende: 1°, dat die opzending alleen dan plaats hebben zal, zoodanige personen, welke in de gemeente, waaruit zij worden opgezonden, onderstands-domicilie hebben, en 2°, dat, voor de opzending van vrijwilligers, wanneer zij gehuwd zijn, de toestemming der echtgenooten, en wanneer zij minderjarig zijn, die der ouders of voogden, en daar te boven, ten aanzien der laatst bedoelden, de voorafgaande vergunning van den minister van binnenlandsche zaken gevorderd wordt.

Hoe duidelijk en volledig de bedoelde voorschriften ook zijn, is echter reeds meermalen gebleken, dat zij, bij voorkomende gevallen, door ondersheidene plaatselijke besturen niet worden in acht genomen, dewijl dikwijls personen als vrijwilligers worden opgezonden uit andere gemeenten dan hun onderstands-domicilie; zijnde het dezer dagen gebleken dat er werkelijk, in strijd met bovenstaande bepalingen, ook opzendingen van minderjarigen, zonder toestemming van den minister van binnenlandsche zaken, hebben plaats gehad.

— In de Staats-Kourant leest men:

Dezer dagen is bij den boekverkooper W. Eekhoff, te Leeuwarden, uitgegeven een werkje getiteld: *De verbeterde vlasbouw, of beschrijving van de wijze waarop in België, Beijeren, enz., de vlasteelt en vlasbereiding plaats heeft; door* Raimund Veit, *hoogleeraar aan de landhuishoudkundige school te Augsburg, uit het hoogduitsch vertaald door* Pieplow, *en* Ley, *lid der commissie van landbouw in Friesland en landbouwer te Hallum.*

Het schijnt niet ongepast, de belanghebbenden op dit werkje (hetwelk sleehts 40 [illegible] bevat) opmerkzaam te maken, dat desselfs inhoud tot vergelijking kan dienen met de verschillende wijzen waarop het vlas hier te lande gebouwd en bewerkt wordt, terwijl daarin tevens een prikkel kan liggen tot het beproeven van datgene wat hier te lande welligt nog minder bekend zijn en wat, in verband zoo met den aard der onderscheidene landerijen als met andere plaatselijke omstandigheden, overweging mogt kunnen verdienen.

— Uit Schoondijke in Zeeland wordt van den 29 julij laatstleden hetvolgende gemeld:

Op heden werden alhier, in tegenwoordigheid van het bestuur van de 10de afdeeling der Maatschappij tot bevordering van landbouw in Zeeland in deze provincie, en van een groot aantal landbouwers en andere personen, door de zich daartoe aangeboden hebbende boerenknechts, proeven afgelegd in het ploegen met de kleine of duitsche ploegen, alvorens tot de uitgeloofde prijsvertheling, bestaande in een zakhorologie met een toepasselijk opschrift voorzien, als eerste prijs, en een goud vijfguldenstuk, als tweede prijs.

Na beraadslaging werd, door de daartoe benoemde kommissie, de eerste prijs toegekend aan Adriaan Schilleman, te Biervliet, en de tweede aan Jacob Coninx, alhier, en vervolgens door den heer voorzitter van het afdeelings-bestuur aan deze personen met eene toepasselijke aanspraak uitgereikt, terwijl aan de andere mededingers door hem werden betuigd voor de door hen afgelegde proeven, waarbij ook zij blijken van bekwaamheid hadden gegeven.

Mogt deze eerste proeve, om den lust en den ijver tot het goed ploegen op te wekken, heilzame vruchten opleveren, en de vermeerdering der mededinging in het vervolg, alsmede eene ruime deelneming in de maatschappij, doen blijken van de be-

langstalhig in den landbouw en in de veeteelt, welke zij als hoofdbron van ons bestaan in dit gewest zoo zeer verdienen, dan vooreerst zou de maatschappij zich gelukkig achten daartoe te hebben kunnen en mogen medewerken.

Mengelwerk.

DE VERWISSELING DER BELGISCHE TEGEN NEDERLANDSCHE SCHULD.

De te geldemaking der Belgische *f* 80 millioen 2½ pCts of de verwisseling daarvan met Nederlandsche schuldbrieven is mislukt. Niemand heeft er zich over verwonderd; de minister van financien welligt het allerminst: Zijn Ed. heeft zich zelven en het publiek er aan gewend zijne financiele plannen te zien mislukken.

Wij behooren niet tot hen, wien het *innig smart*, dat de voorgestelde maatregel het gewenschte gevolg niet heeft gehad — integendeel wij verheugen er ons over; niet, omdat wij daarin een nieuw bewijs vinden van hetgeen de minister eenmaal zelf verklaarde, dat hij onbekwaam is voor het ministerie van financien, maar omdat wij het gelukken van den maatregel, zooals die was voorgedragen, als nadeelig voor het land beschouwen.

Bij art. 1. der konversiewet is aan de regering de keuze gelaten, om de Belgische schuld te verkoopen en tegen Nederlandsche 2½ pCts. te verwisselen. Op de aanmerkingen door de afdeelingen der staten-generaal gemaakt, dat de voordeelen uit zoodanige verwisseling niet inzag, verdedigde de minister (zitting van 12 Junij) die vrijheid om te verwisselen in de eerste plaats daarmede: « *dat het toch niet waarschijnlijk was, dat zij voor de volle f 80 millioen zou plaats hebben.*"

Eene zonderlinge verdediging voorwaar; men vraagt de vrijheid om iets te doen en voegt er bij: « Gij kunt mij die vrijheid gerustelijk geven, ik zal er toch geen gebruik van kunnen maken."

Wij zeiden dus niet ten onregte, dat de minister zich over de mislukking zijner konversie niet zal verwonderd hebben, hij zelf achtte die konversie onwaarschijnlijk, maar hij bleef haar tot op dit oogenblik voor wenschelijk houden. Wij noemen haar niet wenschelijk, en zullen dit kortelijk aantoonen.

Stellen wij, dat de maatregel door den minister voorgeslagen geheel ware gelukt, dat de inschrijvers op de Belgische schuld de volle *f* 80 millioen tegen verwisseling met Nederlandsche 2½ pCts. voor gelijk bedrag hadden genomen, dan zouden er *f* 80 millioen Nederlandsche schuldbrieven in 2½ pCt. zijn vernietigd geworden, en er zou dus eene jaarlijksche rente gespaard zijn van *f* 2,000,000.

Was het nu werkelijk geschied, dat men de Belgische voor Hollandsche schuld had genomen, dan is gebleken zijn door die Belgische schuld eene waarde had van 61 pCt. minder dan voor dien tijd stonden onze Hollandsche fondsen tijdens de openbaarmaking van den maatregel genoteerd. — In dit geval had dus de minister slechts de *f* 80 millioen Belgische schuld, tegen gemelden koers van 61 pCt. te gelde kunnen maken en daarvoor ontvangen het bedrag van *f* 48,800,000.

Die *f* 48,800,000 hadden hij alsdan onmiddelijk kunnen dienen, om gelijke somma 5 pCts. obligatien af te lossen waardoor eene jaarlijksche rentebesparing zou gevolgd zijn van *f* 2,440,000. terwijl de vernietiging van *f* 80 millioen 2½ pCt. door den minister gewild, slechts bespaarde . . . *f* 2,000,000

Zonder de aflossing door ons berekende voordeel in jaarlijksche rente van . . . *f* 440,000 op te leveren.

Men zal welligt bewerpen, dat al de Hollandsche 2½ pCt. obligatien, ook buiten het bedrag eener te geldemaking der Belgische schuld, kunnen worden afgelost, en derhalve de door ons berekende rentebesparing evenzeer, doch slechts op eene andere wijze zal plaats hebben. — Wij stellen de onmogelijkheid niet, dat alle 5 pCt. obligatien ook buiten het Belgische bedrag worden afgelost, doch men vergete niet dat daarvoor 4 pCt. obligatien in de plaats komen, die tegen 96, en dus beneden pari worden uitgegeven.

Wanneer daarentegen, volgens ons denkbeeld, met het Belgisch bedrag dadelijk *f* 48,800,000 5 pCt. werd afgelost, dan zou men voor die som de daarstelling van een 4 pCt. effekt tegen 96 pCt. kunnen vermijden, en derhalve *f* 50,833,000 4 pCt. obligatien minder behoeven uit te geven; — hetgeen eene rentesparing van *f* 2,033,000 zou te weeg brengen, en dus nog altijd eene bezuiniging van *f* 33,000 boven de *f* 2,000,000 rente, die door de vernietiging van *f* 80 millioen 2½ zou worden bespaard.

Eene kapitaals vermindering der publieke schuld is zeker eene wenschelijke zaak, en ook wij willen het Belgische bedrag tot geen ander einde aanwenden. Het onderscheid bestaat slechts daarin, dat wij willen beginnen met die schulden af te doen, die het *meest* bezwarend voor den staat zijn; terwijl de minister de *minst* bezwarende wil vernietigen; — wij beweren, dat het eene dwaasheid is 2½ pCt. obligatien uit te delgen, op 't zelfde oogenblik, dat men nog in de noodzakelijkheid is, 4 pCts. effekten beneden pari uit te geven.

(*Ft. Koura*)

Advertentien.

*** Heden overleed alhier, aan een verval van krachten, na bijtijds versterkt te zijn door de H. H. Sacramenten der stervenden, in den gezegenden ouderdom van ruim 72 Jaren, Vrouwe BARBARA MARIA AUGUSTINA JANSSENS, overste van het pensionaat voor jonge jufvrouwen.

Uit naam aller meesteressen.

J. A. SMITS.

Dongen den 31 July 1844.

TE KOOP
te Beek en Donk,
20duizend pond AKKER-MANS-RUN,

Liggende nevens de *Zuid-Willemsvaart*, bij Sluis No. 6, en nader *franco* te bevragen, bij *H. SWINKELS.*

*** Le Catalogue des TABLEAUX et autres OBJETS D'ART, dont la vente publique aura lieu à *Bois-le-Duc*, le 19 et 20 Aout 1844, dans la grande salle de Mr. W. REGGERS, par les libraires MULLER, FRERES, vient de paraitre. Les personnes qui en feront la demande par lettres *affranchies*, l'obtiendront immédiatement *franco*.

Les jours de l'Examen sont fixés au 16 et 17 Aout de 10 à 4 heures.

Hanover of Zinkensnuif

van de Erven Ls. LEON, te 's Hage.

Deze zoo zeer alom gezocht wordende SNUIF, van eene aangename geur, waarvan de bestanddeelen, zoo bij het Ministerie van Binnenlandsche zaken, als bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te 's Hage, bekend zijn, welke Snuif daarenboven door de bevoegde Autoriteit te Kleef is onderzocht en goedgekeurd, overtreft 1ste verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk DE OPLOSSING VAN VERSTOPPING IN HET HOOFD, dat dezelve zoo spoedig tot dugelijksch en algemeen middel is erkend geworden aanbevolen.

Gemelde SNUIF is thans, behalve bij de Vervaardigers te 's Hage, bij hunne Correspondenten in de voornaamste steden van het Land, à 40 cents in een pakje van een half Ons, à 20 cents in een pakje van een half Ned. Ons, en in vele Winkels ook bij het Lood, verkrijgbaar gesteld, als zijnde

Voor NOORD-BRABAND: 's Bosch, de Heeren *E. Lion en Zonen*, boekhandelaars; te Bergenopzoom *J. C. Verkouteren*, boekhandelaar; Breda, de Wed. *H. van Doorn*; Geertruidenberg, *G. C. Hooft*; Gemert, *J. Haest*; Heusden, *L. Veerman*; Liempde, *K. van de Sande*; Oss, *J. de Louw*; Tilburg, *van der Voort*; Waalwijk, *J. van der Leg*; en Zevenbergen, *J. van Steen*.

Voor GELDERLAND: Arnhem, *A. G. Kraasen*; Bommel, *J. H. Wijsberg*; Doetburg, *D.* en *H. Wimenink*; Harderwijk, *Uitenhage*; Kuilenburg, *W. Hudius*; Nijmegen, de Wed. *Herwijer*; Nijkerk, *A. van der Flier Azn*; Rhenen, *van Thijen*; Wageningen, *H. Meijer*; alle handelaren in Tabak en Snuif; Thiel, *C. Compagne*; en Zutphen, *J. C. Oeffeman*, boekhandelaar.

Ter voorkoming van alle misleiding, worden de gebruikers dezer SNUIF verzocht, zoo op het adres van de Vervaardigers, op ieder pakje te lezen, als op dat der Correspondenten te letten, daar gemelde Snuif wordt flagemaakt in pakjes van genoegzaam dezelfden vorm geslagen en met dezelfde kleur van papier omslagen.

Graanmarkt van 's Hertogenbosch

van Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, den 1, 2 en 3 *Augustus* 1844.

Rogge, de aanvoer was niet zoo groot dan verlige marktdagen, en de kooplust meer opgewekt zijnde, was er grif 20 cents per mud meer te bedingen.

Boekweit, was er veel ter markt, goede kwaliteit heeft vorige prijzen opgebragt, min gangbare soorten konden niet dan aan lage prijzen verkocht worden.

Haver, prijshoudend; de navolgende prijzen zijn besteed geworden, per Nederlandsch mud als:

ROGGE.	*f* 4,90 à *f* 5,35.
BOEKWEIT.	- 4,60 - - 5,10.
HAVER.	- 2,10 - - 2,40.

Presumtive waarde op wigt:

ROGGE van 69, N. P. *f* 5,05, van 71, N. P. *f* 5,30
BOEKW. » 67, » » - 4,85, » 69 » » - 5,10
HAVER » 41, » » - 2,30, » 44, » » - 2,55

Nieuwe rogge was er slechts 42 mudden aangevoerd welke aan *f* 5 35 à *f* 6,35 zijn verkocht geworden, welk verschil van prijs aan de uiteenloopende kwaliteit is toeteschrijven.

Zijnde de middelprijs van de Rogge waarnaar de zetting van het brood op Donderdag den 1 dezer is geschied 5,26⅘.

De 3 Nederlandsche ponden Roggebrood 27 Cts.
Het Nederlandsche pond Boter *f* 0,50 à *f* 0,55

De zetting van het Tarwe-Brood, wordt alhier geregeld naar de Prijs-Kourant der Beurs van Rotterdam, welke is als volgt:

	Per Mudde.
Nieuwe Zeeuws. Overmolens Kads. 1843	*f* 8,20 à *f* 8,00
Rhijn en Kleefsche, 1843 middelmarkt	- 8,75
Kleefsche en Hoogländsche, 1843 id.	- 9,10

BEURS VAN AMSTERDAM

Maandag 5 Augustus, ten vier ure.

W. S. 2½ pCt. 61⅛, ⅛, ⅛. Nieuwe 3 pCt. 74. Ditto 5 pCt. 100. Synd. 4½ pCt. 99⅝, 99⅞. Ditto 4 pCt. 87½. Mulder 144½, ½. O. I. 5 pCt. 100, 99½. Ditto 4 pCt. 95⅝. Aan. Hol. Sp. 99, 98. Ard. 85 ½ m. 20⅝, ½. Ditto Cons. Pal. ½. Port te L. 2½ pCt. 48½, ½. Oude Russen. Ditto 4 pCt. 90⅞, ½. De. Stiegl. en Co. 90⅝, ½. Penaran

Gedrukt bij D. A. A. de ROOY.